

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:	Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:	CENA NUMERU	Ceny ogłoszeń:
W Lwowie bez doręczenia do domu mies. zł. 2 —, kwart. 6 — z dostawą do domu mies. zł. 2 40, kwart. 7 —	221-17.	LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. P.	10 gr.	Za 1 wiersz millimetr. (6½ cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 20, w nadstanie i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 75, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1 —. Tabelaaryczne o 50 proc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupne i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 4. Z zastrzeżeniem miejsca 50 proc. Zagraniczne o 30 proc. drożej.
Na prowincji z przesyłką pocztową mies. zł. 2 40, kwart. 7 — Lpgr mies. zł. 5 —, kwart. 15 —	Konto PKO Lwów № 504.044.	Listy sależy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.		

DZIAŁALNOŚĆ KÓLEK ROLNICZYCH W MAŁOPOLSCE.

Zyje głęboko zakorzeniona tradycja sklepów Kółek Rolniczych. Powstały one z potrzeb wsi i wspaniałym swoim przedwojennym rozwojem zwalczały zwycięsko lichwę towarową.

Przeszła nad nimi burza wojenna, przeszła dewaluacja i kryzys ostatnich lat, a sklepy Kółek Rolniczych przetrwały i obudziły się znowu do życia, a jak były potrzebne naszej wsi, świadczą fakt, że w ostatnich trzech latach założono w Małopolsce Wschodniej 742 sklepów Kółek Rolniczych.

Na dzień 1 kwietnia b. r. było sklepów Kółek Rolniczych:

W województwie lwowskim 561, w woj. tarnopolskim 544, w woj. stanisławowskim 124, razem 1229 sklepów Kółek Rolniczych we własnym zarządzie.

Początek tych sklepów to czasem zwykła szafa, w której znajduje się towar. To tych kilkadziesiąt złotych, które zbiorą członkowie na szczęśliwy początek.

Gdy dzisiaj polskich Domów Ludowych na terenie Wschodniej Małopolski znajduje się ponad 1.200, a zatem cyfra, która przoduje innym dzielnicom państwa — to zdecydowana większość z nich zawdzięcza swoje powstanie właśnie dochodom z tych sklepów Kółek Rolniczych. A ileż powstało dzięki nim punktów czyszczenia nasion, ile zakupiono maszyn i narzędzi rolniczych, ile apteczek weterynaryjnych i t. p.

Przoduje w tej pracy województwo tarnopolskie, w którym na pierwszy plan wybija się powiat tarnopolski i skałacki.

Zgromadziły te sklepy Kółek Rolniczych z końcem 1937 r. na kapitałach udziałowych 299.000 zł., a na funduszach rezerwowych 1.728.000 złotych — razem 2.027.000 zł., które stanowią ich majątek.

Wzrastają też szybko utargi w sklepach K. R. — z 6.000.000 zł. w 1935 r. wzrosły na 9.000.000 zł. w roku 1936 i na 13.000.000 zł. 1937 roku. Są to wyłącznie utargi naszych wiejskich sklepów K. R. Wschodniej Małopolski. Pieniądze te do niedawna przechodziły przez obce ręce, zarabiał na nich obcy kupiec. A dzisiaj? Zyski sklepów Kółek Rolniczych wynosiły w 1937 roku 444.000 zł. Oto olbrzymia cyfra, która pozostała w ręku organizacji rolniczej. Pieniądze te służą z powrotem rolnikowi. Buduje się za nie Domy Ludowe, zasia budowę kasplic, szkół i t. p.

Te cyfry obrazujące nad wyraz silny rozwój sklepów Kółek Rolniczych w ostatnich latach stwierdzają wymownie, jak ta organizacja wynika z potrzeb wsi, skoro prowadzona wyłącznie przez drobnych rolników bez żadnej pomocy z zewnątrz, bez najmniejszych zasilków czy kredytów, dała tak dodatnie rezultaty.

Tymi cyframi zamyka się jednak dopiero pierwszy etap działalności sklepów Kółek Rolniczych. Dalszy etap to hurtownie powiatowe, będące centralami handlowymi sklepów Kółek Rolniczych. Oto zadanie, które w najbliższym czasie wykonać muszą wszystkie powiaty. A jest ich już sporo. Przykładem mogą być znowu założone ostatnio przez L. T. R. hurtownie w Tarnopolu, Przemyśle, Czortkowie, Skalacie, Trembowli, Złoczowie, Bu-

Rząd Czechosłowacji odpowiada na ultimatum Węgier.

Praga, 27. 10. (PAT) Odpowiedź rządu czechosłowackiego na ostatnią notę rządu węgierskiego w sprawie uregulowania zagadnienia granicy między obu państwami, wbrew poprzednim zapowiedziom doręczona została tuteszemu poselstwu węgierskiemu dopiero po godz. 18. Zwłoka powyższa tłumaczy się komplikacjami, jakie powstały w międzyczasie między rządem karpatorskim a rządem praskim na tle różnicy zdań co do zagadnienia ewentualnego plebiscytu.

O godz. 3.45 Ceteka ogłosiło następujący komunikat urzędowy:

Minister spraw zagranicznych dr. Chvalkovský doręczył dziś o godz. 8 posłowi węgierskiemu w Pradze Wetzsteinowi odpowiedź czeską na notę rządu węgierskiego z dn. 24 października w sprawie węgierskich postulatów terytorialnych. Odpowiedź czeska zawiera postanowienia, będące rezultatem wczorajszych obrad rządu czechosłowackiego.

Jak wiadomo, dopiero nowo utworzony rząd księdza Wołoszyna po destytucji przez władze czeskie premiera Brodyja, wyraził zgodę na odrzucenie przez Pragę plebiscytu, który — jak u-

trzymują koła czeskie — musiałby wypaść na korzyść Węgier.

Praga, 27. 10. (PAT) Czeska Ag. Telegr. ogłosiła nast. komunikat:

Odpowiedź rządu czechosłowackiego na notę węgierską z dn. 24 bm., według informacji czeskiej agencji telegraficznej, daje wyraz szczeremu życzeniu Czechosłowacji osiągnięcia szybkiego i całkowitego rozwiązania sprawy mniejszości węgierskiej. Rząd czechosłowacki w nocie swej wyraźnie zgodę na poddanie całego zagadnienia mniejszości węgierskiej orzeczeniu arbitrażowemu Włoch i Niemiec jako państw sygnatariuszy układu w Monachium. Według opinii rządu czechosłowackiego mocarstwom tym powinna być zastrzeżona możliwość ewentualnego przyciągnięcia innego arbitra. Na wypadek, gdyby oba mocarstwa uznały za stosowne przyjąć projekt węgierski przyciągnięcia jako arbitra Polski, rząd czechosłowacki proponuje, aby do udziału w arbitrażu przyciągnięta została również Rumunia. Sposób i termin ewakuacji obszarów, których odstąpienie jest przewidziane, ustalone będą również drogą orzeczenia arbitrażowego. Proponuje się utworzenie komisji rzeczoznawców, węgierskich i czechosłowackich, która przygotowałaby i przyspieszyła wprowadzenie w życie odpowiednich zarządzeń.

Dymisja premiera Rusi dr Brodyja.

Praga, 27. 10. (PAT) W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych rząd praski złożył niespodziewanie z urzędu premiera dr. Brodyja po zaizencizowanej przez Pragę scyjsji w łonie gabinetu karpatorskiego. Ministrowie Baczyński i Rewaj, którzy zdawali sobie sprawę, że przyjęcie zasady plebiscytu musiałoby przesądzić o powrocie Rusi Podkarpackiej do Węgier, złożyli demonstracyjną dymisję z powodu stanowiska większości rządu karpatorskiego która opowiedziała się za plebiscytem.

Korzystając z wytworzonej sytuacji, rząd czeski rozwiązał gabinet karpatorski, udzielając dymisji premierowi Brodyjowi.

Nowym premierem mianowany został ksiądz Wołoszyn, który niezwłocznie po nominacji o godz. 16.40 złożył telefonicznie przysięgę wierności na ręce dowódcy wojsk czeskich na Rusi Podkarpackiej gen. Swadka oraz wice-

gubernatora Rusi Podkarpackiej dra Beskida.

Jak się dowiaduje korespondent PAT-a, decyzja dymisji premiera Brodyja powzięta została jeszcze wczoraj wieczorem w warunkach dramatycznych. W czasie obrad komitetu ministerialnego karpatorskiego, które to obrady, jak wiadomo, poprzedziły plenarne posiedzenie rady ministrów, doszło do ostrego starcia słownego między premierem Brodyjem i ministrami opowiadającymi się przeciwko zasadzie plebiscytu. Stanowisko tych ministrów poparte zostało energicznie przez gabinet czechosłowacki. W wyniku powyższego incydentu rząd centralny po krótkiej naradzie powziął decyzję udzielenia Brodyjowi dymisji, tak aby nie mógł on wziąć udziału w dalszych naradach gabinetu.

Nowa prowokacja czeska. Napad na szkołę polską.

Mor. Ostrawa, 27. 10. (PAT) Czescy nauczyciele i działacze oświaty, którzy musieli opuścić Śląsk Zaolzański, stanowią najbardziej antypolsko nastawione podburzające elementy.

W dniu wczorajszym grupa Czechów, którzy wyjechali z terenu Śląska Zaolzańskiego dokonała napadu na szkołę polską w Mariańskich Górach koło Mor. Ostrawy. Powłamywano drzwi i zamki, zniszczono urządzenia. W salach szkolnych umieścili się obecnie uchodźcy czescy ze Śląska Opawskiego i Zaolzańskiego. Okradziono również piwnice szkolne, w których znajdowała się prywatna własność kierownika szkoły.

Praga, 27. 10. (PAT) Wczoraj opuściła Czechosłowację pierwsza grupa ok. 100 emigrantów, udających się do Anglii, Francji, Szwajcarii i Finlandii, które to państwa udzieliły azylu uchodźcom narodowości niemieckiej i żydowskiej, pochodzących bądź to z terenów sudeckich, bądź z dawnej Austrii, a przebywających ostatnio w Czechosłowacji. W sobotę spodziewany jest wyjazd drugiej grupy emigrantów w liczbie około 450 osób, z których część skierowana będzie do Francji, a część do Anglii. Ogółem do chwili obecnej ok. 550 osób otrzymało pozwolenie na osiedlenie się we Francji, Anglii, Finlandii i Szwecji, przy czym około połowę z tej liczby stanowi uchodźcy z Austrii, którzy na wiosnę b. r. schronili się do Czechosłowacji.

czachu i t. d., albo Składnice Kółek Rolniczych w Krośnie, Jarosławiu, Rzeszowie, Rudkach, Lwowie czy też „Rolniki” w Brzozowie i Horodence.

Pozostaje jeszcze drugie równie ważne zagadnienie, to jest zbyt produktów rolnych przez sklepy K. R. Wiele tu jest do zrobienia. Zorganizowana przez L. T. R. akcja skupu jaj dała w wyniku w 1937 roku 132 wagony jaj zebranych i dostarczonych przez skle-

py K. R. do magazynów eksportowych. Akcja ta musi się stać powszechna i musi objąć zboża, okopowe i rośliny strączkowe.

Praca w sklepach Kółek Rolniczych rozwija się zatem dobrze, a ponieważ sklepy te powstają nawet w najdrobniejszych osadach polskich, stanowią tam ostoję nie tylko handlową, ale i polskości. Należy to również podkreślić i zapisać na ich dobro.

AUDIENCJE U PANA PREZYDENTA.

Warszawa, 27. 10. (PAT) P. Prezydent R.P. przyjął w dniu wczorajszym majora wojsk węgierskich Michała Lipcsey-Steinera, który wręczył Mu opracowaną przez siebie książkę w języku węgierskim o Panu Prezydencie Polski Prof. Ignacym Mościckim, poprzedzoną przedmową regenta Węgier Horthy'ego.

Warszawa, 27. 10. (PAT) P. Prezydent R.P. przyjął wczoraj dowódców artylerii przeciwlotniczej oraz przesyłków komitetów nadających sztandary jednostkom artylerii przeciwlotniczej.

DAR P. PREMIERA DLA POWIATU KOLBUSZOWSKIEGO.

Kolbuszowa, 27. 10. (PAT) P. prezes Rady Ministrów gen. Składkowski ofiarował dla wszystkich gmin powiatu kolbuszowskiego w COP-ie 9 radiobudowniczych, oraz komplety książek dla publicznych bibliotek gminnych.

PRASA LITEWSKA O MOWIE MINISTRA KOŚCIAKOWSKIEGO.

Kowno, 27. 10. (PAT) Dzisiejsze pisma rządowe „Lietuvos Aidas” zawierają podobnie jak wczorajsze „Lietuvos Zinios” streszczenie przedwyborczego przemówienia min. Kościakowskiego, wygłoszonego w Trokach.

NOMINACJA DYR. GĄSIOROWSKIEGO.

Warszawa, 27. 10. (PAT) P. Prezydent R.P. mianował z dn. 1 listopada r.b. dr. Zdzisława Gąsiorowskiego dyrektorem departamentu i członkiem Najwyższej Izby Kontroli.

